

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет МЕНЕДЖМЕНТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету менеджменту

(підпис)

(ініціали та прізвище)

« 25 »

08

2025 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

(назва навчальної дисципліни)

підготовки бакалавра

денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійної програми Менеджмент міжнародного бізнесу

спеціальності 073 Менеджмент

галузі знань 07 Управління і адміністрування

викладач: Маркова С.В., д. е.н., професор кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту ЗЕД

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри бізнес-адміністрування
і менеджменту ЗЕД

Протокол №_1_ від "25" серпня 2025 р.

Завідувач кафедри бізнес-адміністрування і
менеджменту ЗЕД

(підпис)

Дамір БІКУЛОВ

(ініціали, прізвище)

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Світлана МАРКОВА

(ініціали, прізвище)

2025 рік

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Управління сталим розвитком підприємства

Викладачі: доктор економічних наук, професор Маркова Світлана Вікторівна

Кафедра: бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, VI корпус, ауд. 108

E-mail: masvvi@outlook.com

Телефон: (068) 863-73-15

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Управління сталим розвитком підприємства» є оволодіння здобувачами вищої освіти теоретичними знаннями та практичними навичками щодо інтеграції принципів сталого розвитку в управлінні економічною, соціальною та екологічною діяльністю підприємств, застосування економічних, фінансових та організаційних інструментів для підвищення їх конкурентоспроможності та ефективності. Вивчення курсу передбачає поєднання різних форматів та методів навчання: інтерактивний формат навчання, основою якого є обговорення, дискусії та аналіз проблемних ситуацій, що виникають під час впровадження стратегій сталого розвитку на підприємствах; виконання практичних завдань та розв'язання ситуаційних вправ індивідуально та в групах.

Основні завдання навчальної дисципліни: оволодіння поняттями, категоріями та процесами управління сталим розвитком; вивчення системи методів, алгоритмів та інструментарію оцінки економічної, соціальної та екологічної ефективності діяльності підприємств; опанування практичних навичок розробки та впровадження стратегій сталого розвитку, планування ресурсів та інвестицій для досягнення економічної ефективності; набуття умінь оцінки ризиків і трансформаційних процесів, формування інтегрованих показників ефективності та їх аналізу; розвиток здатності до творчого пошуку напрямів і резервів удосконалення процесів управління підприємством на основі принципів сталого розвитку, що сприятиме підвищенню конкурентоспроможності та довгостроковій стійкості організації.

Дисципліна «Управління сталим розвитком підприємства» як компонент освітньо-професійної програми підготовки відповідає таким програмним компетентностям

ЗК4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК5 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК10 Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК11 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК12 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК2 Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК3 Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК4 Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

СК8 Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.

СК9 Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

СК12 Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

СК17 Здатність оцінювати масштаби діяльності вітчизняних підприємств на іноземних ринках, прояви впливу міжнародного середовища на функціонування національних та регіональних підприємств, тенденції та перспективи транснаціоналізації світової економіки

Дисципліна «Управління сталим розвитком підприємства» як компонент освітньо-професійної програми підготовки забезпечує такі програмні результати навчання

РН3 Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

РН4 Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

РН5 Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

РН6 Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень

РН10 Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.

РН12 Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Управління сталим розвитком підприємства

Необхідні навчальні компоненти (пререквізити, кореквізити і постреквізити): Теорія організацій, Економічна теорія, Зовнішньоекономічна діяльність підприємства, Менеджмент, Інформаційні системи та технології в менеджменті, Планування та управління фінансами підприємства, Організація міжнародного бізнесу, Виробнича практика, Кваліфікаційна робота бакалавра.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	6 -й	6 -й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	24 год.	4 год.
Практичні заняття	12 год.	4 год.
Самостійна робота	54 год.	72 год.
Консультації	<i>Особистий ідентифікатор ZOOM: 291 608 8614 Код доступу: 150921</i>	
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1204	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Управління сталим розвитком підприємства

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності	Методи навчання	Форми і методи оцінюванн
<p>ЗК4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>ЗК5 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності</p> <p>ЗК10 Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК11 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК12 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>СК2 Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.</p> <p>СК3 Здатність визначати перспективи розвитку організації.</p> <p>СК4 Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.</p> <p>СК8 Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.</p> <p>СК9 Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.</p> <p>СК12 Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.</p> <p>СК17 Здатність оцінювати масштаби діяльності вітчизняних підприємств на іноземних ринках, прояви впливу міжнародного середовища на функціонування національних</p>	<p>Репродуктивні методи: Робота з навчальними матеріалами.</p> <p>Проблемно-пошукові методи: метод проблемного викладу.</p> <p>Наочні методи: використання схем, діаграм та інших наочних матеріалів. Практичні методи.</p>	<p>Поточний контроль передбачає такі теоретичні завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Усне опитування і обговорення теми; - Тестові завдання. -практичні завдання

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Управління сталим розвитком підприємства

<p>та регіональних підприємств, тенденції та перспективи транснаціоналізації світової економіки</p> <p>РН3 Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.</p> <p>РН4 Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>РН5 Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.</p> <p>РН6 Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень</p> <p>РН10 Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.</p> <p>РН12 Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.</p>		
--	--	--

3. Зміст навчальної дисципліни

ЗМ 1. Основи сталого розвитку та економічні принципи

Тема 1. Концепція сталого розвитку та економічна ефективність

Визначення сталого розвитку та його складових: економічної, соціальної, екологічної. Еволюція концепції від Ріо-92 до сучасних глобальних викликів. Вплив економічної глобалізації на сталий розвиток. Основні економічні проблеми XXI століття: дисбаланс ресурсів, нерівність. Взаємозв'язок сталого розвитку з макроекономічними показниками. Поняття економічної ефективності у контексті сталого розвитку. Методи оцінки ефективності політик сталого розвитку. Досвід впровадження сталого розвитку в економічній стратегії країн. Приклади підприємств, що підвищують ефективність через сталий розвиток. Виклики та перспективи інтеграції економічного та сталого розвитку

Тема 2. Цілі сталого розвитку ООН та їх економічна імплементація на підприємствах

Огляд 17 Цілей сталого розвитку (SDGs). Вплив SDGs на економічну політику держав та бізнесу. Інтеграція SDGs у стратегічне планування підприємств. Визначення економічної вигоди від реалізації SDGs. Показники для вимірювання впливу SDGs на підприємства. Приклади успішних корпоративних практик. Виклики для підприємств при імплементації SDGs. Роль інновацій та технологій у досягненні SDGs. Методи оцінки ефективності впровадження цілей. Економічні ризики та переваги інтеграції SDGs у бізнес-моделі.

Тема 3. Стратегічне управління сталим розвитком суб'єктів господарювання

Поняття стратегічного управління у контексті сталого розвитку. Моделі стратегічного планування для підприємств. Використання SWOT- та PESTLE-аналізів у стратегічному управлінні. Стратегії адаптації підприємств до сталих практик. Визначення ключових показників ефективності (KPI) для сталого розвитку.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Управління сталим розвитком підприємства

Планування ресурсів і капіталу для сталих ініціатив. Розробка економічно ефективних програм впровадження ESG. Приклади стратегій великих та малих підприємств. Контроль та моніторинг реалізації стратегій сталого розвитку. Перспективи стратегічного управління у світі після COVID-19 та війни.

Тема 4. Інвестиції в сталий розвиток: економічна ефективність та оцінка ризиків

Види інвестицій у сталий розвиток: зелена енергетика, енергоефективність, circular economy. Роль приватних та державних інвестицій. Методи оцінки ефективності інвестицій: ROI, NPV, IRR. Критерії вибору інвестиційних проєктів для сталого розвитку. Фінансові ризики та шляхи їх мінімізації. Використання ESG-факторів для прийняття інвестиційних рішень. Економічна вигода від інвестування у сталий розвиток. Приклади успішних інвестиційних проєктів. Виклики та обмеження для інвесторів. Перспективи розвитку інвестицій у сталу економіку.

ЗМ 2. Економічні інструменти та корпоративні практики сталого розвитку

Тема 5. Економіка ресурсоефективності: енергоефективність, circular economy, скорочення витрат

Поняття ресурсоефективності та її значення для підприємств. Принципи circular economy та економічні вигоди від повторного використання ресурсів. Методи зниження енергоспоживання та оптимізації витрат. Економічний ефект від впровадження енергоефективних технологій. Стратегії мінімізації відходів та витрат. Приклади підприємств, що скоротили витрати завдяки circular economy. Взаємозв'язок ресурсоефективності з конкурентоспроможністю. Ризики і бар'єри впровадження ресурсоефективних практик. Інструменти управління ресурсами та оцінки ефективності. Перспективи розвитку ресурсоефективної економіки на національному рівні.

Тема 6. Соціальна відповідальність бізнесу та економічна вигода

Поняття корпоративної соціальної відповідальності (CSR). Вплив CSR на фінансові показники підприємств. Моделі взаємодії зі стейкхолдерами. Соціальні проєкти та економічний ефект від їх реалізації. Репутаційні та брендові переваги CSR. Інструменти оцінки ефективності соціальних ініціатив. Приклади корпоративних програм соціальної відповідальності. Виклики та ризики для бізнесу при реалізації CSR. Взаємозв'язок CSR і сталого розвитку. Перспективи економічної вигоди від інтеграції CSR у стратегію підприємства.

Тема 7. Фінансові інструменти вимірювання ефективності сталого розвитку

KPI та показники ефективності для сталого розвитку. ESG-рейтинги та їх економічне значення для бізнесу. SDG impact indicators для оцінки внеску підприємств. Методи інтегральної оцінки ефективності сталого розвитку. Фінансові та нефінансові індикатори взаємозв'язані між собою. Використання даних для управлінських рішень. Інструменти контролю і моніторингу показників. Приклади підприємств із високими ESG-показниками. Виклики у застосуванні міжнародних стандартів вимірювання. Перспективи інтеграції фінансових та нефінансових показників для стратегій розвитку.

Тема 8. Нефінансова звітність і економічний аналіз підприємств

Поняття нефінансової звітності: GRI, SASB, інтегровані звіти. Структура нефінансового звіту та ключові елементи. Методи оцінки ефективності підприємств через нефінансові дані. Взаємозв'язок фінансових та нефінансових показників. Приклади підприємств із успішною нефінансовою звітністю. Вплив нефінансової звітності на інвестиційну привабливість. Виклики підготовки та стандартизації нефінансових звітів. Інструменти для моніторингу екологічних та соціальних показників. Аналіз ефекту впровадження ESG-практик на економічні результати. Перспективи розвитку інтегрованої звітності для бізнесу.

ЗМ 3. Сталий розвиток у ланцюгах постачання, ризики та державне регулювання

Тема 9. Сталий розвиток у ланцюгах постачання та економічна ефективність

Поняття сталого ланцюга постачання. Вплив «зелених закупівель» на економічні показники. Методи оцінки економічної ефективності ланцюгів постачання. Локалізація постачання як стратегія сталого розвитку. Оптимізація витрат через інтеграцію сталих практик. Приклади глобальних та локальних рішень. Виклики для підприємств при переході до сталих ланцюгів. Роль технологій у підвищенні ефективності. Взаємозв'язок соціальних та економічних ефектів. Перспективи розвитку «зелених» ланцюгів постачання.

Тема 10. Управління ризиками та трансформаційні процеси для економічної стійкості

Визначення фінансових, операційних та стратегічних ризиків. Методи оцінки ризиків у сталому розвитку. Планування заходів з мінімізації ризиків. Інструменти управління трансформаційними процесами. Роль

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Управління сталим розвитком підприємства

цифровізації та аналітики у контролі ризиків. Приклади підприємств, що успішно управляють ризиками. Взаємозв'язок ESG та управління ризиками. Вплив глобальних криз на економічну стійкість. Моделі адаптації підприємств до змін зовнішнього середовища. Перспективи інтегрованого управління ризиками та сталим розвитком.

Тема 11. Інновації, цифровізація та економічні ефекти сталого розвитку

Роль інновацій у підвищенні економічної ефективності. Цифрові технології: AI, IoT, Big Data у сталому розвитку. Інтеграція технологій у бізнес-процеси. Економічні вигоди від цифрової трансформації. Приклади успішних цифрових ініціатив підприємств. Вплив інновацій на конкурентоспроможність. Ризики впровадження нових технологій. Методи оцінки ефективності цифрових інновацій. Взаємозв'язок інновацій і ESG-показників. Перспективи розвитку цифрової економіки для сталого бізнесу.

Тема 12. Державне регулювання, фінансування та податкові стимули сталого розвитку

Роль держави у стимулюванні сталого розвитку. Податкові пільги та субсидії для сталого бізнесу. Гранти та фінансова підтримка інноваційних проєктів. Законодавчі інструменти для реалізації ESG-практик. Розвиток національних стратегій сталого розвитку. Контроль та аудит державних програм підтримки бізнесу. Взаємодія держави та приватного сектору у фінансуванні. Приклади ефективних державних ініціатив у світі. Економічний ефект від податкових стимулів та грантів. Перспективи розвитку державної політики для підтримки сталого розвитку.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф	з.ф.	
1	2	3	4	5
Лекція 1	Концепція сталого розвитку та економічна ефективність	2	2	тиждень 1
Лекція 2	Цілі сталого розвитку ООН та їх економічна імплементація на підприємствах	2	2	тиждень 2
Лекція 3	Стратегічне управління сталим розвитком суб'єктів господарювання	2	2	тиждень 3
Лекція 4	Інвестиції в сталий розвиток: економічна ефективність та оцінка ризиків	2	2	тиждень 4
Лекція 5	Економіка ресурсоефективності: енергоефективність, circular есоному, скорочення витрат	2		тиждень 5
Лекція 6	Соціальна відповідальність бізнесу та економічна вигода	2		тиждень 6
Лекція 7	Фінансові інструменти вимірювання ефективності сталого розвитку	2		тиждень 7
Лекція 8	Нефінансова звітність і економічний аналіз підприємств	2		тиждень 8
Лекція 9	Сталий розвиток у ланцюгах постачання та економічна ефективність	2	2	тиждень 9
Лекція 10	Управління ризиками та трансформаційні процеси для економічної стійкості	2		тиждень 10
Лекція 11	Інновації, цифровізація та економічні ефекти сталого розвитку	2		тиждень 11
Лекція 12	Державне регулювання, фінансування та податкові стимули сталого розвитку	2		тиждень 12
Всього		24	4	
Практичне заняття 1	Аналіз економічних показників підприємства у контексті сталого розвитку.	2	2	1 раз на 2 тижні
Практичне заняття 2	Розробка стратегічного плану впровадження принципів сталого розвитку на підприємстві.	2		1 раз на 2 тижні
Практичне заняття 3	Оцінка інвестиційних проєктів із точки зору економічної ефективності.	2	2	1 раз на 2 тижні
Практичне заняття 4	Впровадження circular есоному: розрахунок економії ресурсів та скорочення витрат.	2		1 раз на 2 тижні
Практичне заняття 5	Аналіз економічних показників підприємства у контексті сталого розвитку.	2		1 раз на 2 тижні

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**Силабус навчальної дисципліни****Управління сталим розвитком підприємства**

Практичне заняття 6	Розробка стратегічного плану впровадження принципів сталого розвитку на підприємстві.	2		<i>1 раз на 2 тижні</i>
Всього		12	4	
Самостійна робота	Дослідження еволюції концепції сталого розвитку та її впливу на економіку підприємств	5	7	
	Порівняльний аналіз реалізації SDGs у різних галузях бізнесу	5	7	
	Підготовка стратегічних рекомендацій для підприємства щодо інтеграції принципів сталого розвитку	5	7	
	Аналіз доходності та ризиків інвестиційних проєктів у сфері енергоефективності	5	7	
	Дослідження успішних практик circular economy та економічного ефекту їх впровадження	5	7	
	Розробка власного кейсу соціальної відповідальності підприємства та оцінка економічного ефекту.	5	7	
	Аналіз нефінансової звітності та підготовка пропозицій щодо покращення ESG-показників.	5	7	
	Дослідження «зелених» ланцюгів постачання та оптимізація витрат із урахуванням сталого розвитку.	5	7	
	Аналіз управління ризиками та розробка плану заходів підвищення стійкості підприємства.	5	7	
	Підготовка рекомендацій щодо державних стимулів та податкових преференцій для підприємств, що впроваджують сталий розвиток.	9	9	
Всього		54	72	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Управління сталим розвитком підприємства

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид поточного контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
На початку аудиторного заняття протягом семестру	Бліц-опитування	Оглядовий зріз знань за темами минулих лекцій і практичних занять (до 10 хвилини): самостійне опрацювання теоретичного (рівень «відтворення» та «розуміння») та практичного (рівень «застосування» та «створення») навчального матеріалу; формат - обговорення та дискусія.	Передбачає надання повних відповідей і доповнень; спонукає здобувачів до систематичної самостійної роботи при підготовці до поточних занять; активізує абстрактне мислення із застосуванням методу аналізу та синтезу; не передбачає бального оцінювання.	
<i>Поточний контроль</i>				
Практичне заняття 1	Теоретичне завдання: – тестові завдання (в системі Moodle); – опитування (усне); - завдання (в системі Moodle);	<p>Проходження он-лайн тесту в системі Moodle (тести 1). Питання для підготовки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дайте визначення сталого розвитку. Назвіть основні складові сталого розвитку Поясніть, що таке економічна ефективність у контексті сталого розвитку. 2. Вкажіть основні економічні проблеми XXI століття, що впливають на сталий розвиток. 3. Які взаємозв'язки існують між сталим розвитком та макроекономічними показниками? 4. Назвіть приклади підприємств, що підвищують ефективність через впровадження принципів сталого розвитку. 5. Які методи оцінки економічної ефективності політик сталого розвитку ви знаєте? 6. Поясніть роль глобалізації у формуванні економічної ефективності сталого розвитку. 7. Вкажіть основні виклики інтеграції економічного розвитку та сталого розвитку на підприємствах. 8. Які перспективи та шляхи підвищення ефективності підприємства через впровадження принципів сталого розвитку? <p><i>Перелік тестових питань для самопідготовки розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle</i></p>	<p>За Темою 1 передбачено виконання студентами теоретичних завдань, тобто тестування (в системі Moodle), виконання одноваріантних запитань (в системі Moodle). У разі їх виконання студенти можуть отримати 5 балів, а саме: контрольне тестування (в системі Moodle) складається з 10 тестових завдань. Тестове завдання містить 4 відповіді, одна з яких є правильною.</p> <p>або</p> <p>У разі індивідуального усного опитування (захисту доповідей, 5 балів) бали нараховуються за такою схемою:</p> <p>- 5 бал – відповідь або завдання відзначається повнотою виконання без допомоги викладача. Студент володіє узагальненими знаннями з предмета, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє застосовувати вивчений матеріал для внесення власних аргументованих суджень у практичній діяльності. Студент має системні, дієві здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів доказу своєї думки, вирішує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозування явищ; уміє ставити та розв'язувати проблеми.</p>	5
	Групова робота на практичному занятті	Підготовка групової доповіді та презентації на тему: «Сталий розвиток підприємств у світі: динаміка, тенденції розвитку та проблеми».Регламент доповіді – до 10 хвилини. Група здобувачів вищої освіти – до 3 осіб. Горизонт	-5 бал – відповідь або завдання відзначається повнотою виконання з допомоги викладача. Студент володіє узагальненими знаннями з предмета, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє	5

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Управління сталим розвитком підприємства

		<p>проведення дослідження – мінімум 3 роки.</p> <p>2. Підготовка групової доповіді та презентації на тему: «Сталий розвиток підприємств в Україні: динаміка, тенденції розвитку та проблеми». Регламент доповіді – до 10 хвилин. Група здобувачів вищої освіти – до 3 осіб. Горизонт проведення дослідження – мінімум 3 роки.</p> <p>3. Підготовка групової доповіді та презентації на тему: «Економічна ефективність впровадження принципів сталого розвитку у світовому бізнесі». Регламент доповіді – до 10 хвилин. Група здобувачів вищої освіти – до 3 осіб. Горизонт проведення дослідження – мінімум 3 роки.</p>	<p>застосовувати вивчений матеріал для внесення власних аргументованих суджень у практичній діяльності.</p> <p>-4 бала - студент має системні, дієві здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів доказу своєї думки, вирішує складні проблемні завдання.</p> <p>- 3 бала – відповідь і завдання відзначаються неповнотою виконання за консультацією викладача. Студент володіє матеріалом на початковому рівні. З допомогою викладача здатен відтворювати логіку наукових положень; має фрагментарні навички в роботі з підручником, науковими джерелами; має стійкі навички роботи з конспектом, може самостійно оволодіти більшою частиною навчального матеріалу. Може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати і робити висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена.</p> <p>-2 бали – відповідь і завдання відзначаються неповнотою виконання за консультацією викладача. Студент володіє матеріалом на початковому рівні. З допомогою викладача здатен відтворювати логіку наукових положень; має фрагментарні навички в роботі з підручником, науковими джерелами; має стійкі навички роботи з конспектом, може самостійно оволодіти більшою частиною навчального матеріалу. Може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати і робити висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена.</p> <p>- 1 бал – відповідь і завдання відзначаються неповнотою виконання за консультацією викладача. Студент володіє матеріалом на початковому рівні. З допомогою викладача здатен відтворювати логіку наукових положень; має фрагментарні навички в роботі з підручником, науковими джерелами; має стійкі навички роботи з конспектом.</p> <p>- 0 балів – відповідь і завдання відзначаються фрагментарністю виконання під керівництвом викладача. Теоретичний зміст</p>
--	--	---	---

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Управління сталим розвитком підприємства

			курсу засвоєно частково, необхідні практичні уміння роботи не сформовані, більшість передбачених навчальною програмою навчальних завдань не виконано.	
Практичне заняття 2	Теоретичне завдання: – тестові завдання (в системі Moodle); – опитування (усне); - завдання (в системі Moodle);	Проходження он-лайн тесту в системі Moodle (тести 2). Питання для підготовки: 1. Які три ключові складові включає стратегія сталого розвитку? 2. Вкажіть, який інструмент найчастіше використовується для аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства. 3. Що відносять до економічних цілей стратегічного плану сталого розвитку? 4. Які приклади соціальних цілей підприємства у сфері сталого розвитку можна навести? 5. До яких екологічних заходів відносять принцип circular есоному? 6. Які основні індикатори (KPI) використовують для моніторингу реалізації стратегії сталого розвитку? 7. Вкажіть, які ризики найчастіше виникають при впровадженні стратегії сталого розвитку на підприємстві. 8. Які очікувані результати отримає підприємство від реалізації стратегічного плану сталого розвитку? 9. Визначте, яка роль стратегічного плану сталого розвитку у підвищенні конкурентоспроможності підприємства. <i>Перелік тестових питань для самопідготовки розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle</i>	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість рівнозначних питань – 5. Застосовується шкала переведення кількості правильних відповідей у бали з діапазону 0-5: – незадовільний рівень: 0-2 – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу): 3 – 3 бали; 4 – 4 бали; 5 – 5 балів. <i>Тест розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</i>	5
	Групова робота на практичному занятті	Сформулювати стратегічні цілі підприємства у сфері сталого розвитку на 3–5 років.	Практичне завдання оцінюється комплексно максимально у 5 балів: – незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу) – 3-5 балів (зараховано).	5
Практичне заняття 3	Теоретичне завдання: – тестові завдання (в	Проходження он-лайн тесту в системі Moodle (тести 3). Питання для підготовки:	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість рівнозначних питань – 5.	5

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Управління сталим розвитком підприємства

	системі Moodle); – опитування (усне); - завдання (в системі Moodle);	<p>1. Що таке економічна ефективність інвестиційного проекту?</p> <p>2. Які показники використовуються для оцінки прибутковості інвестицій (NPV, IRR, PI)?</p> <p>3. Як визначають термін окупності інвестиційного проекту?</p> <p>4. Вкажіть фактори ризику, що впливають на ефективність інвестицій.</p> <p>5. Поясніть роль прогнозування доходів та витрат у оцінці інвестиційного проекту.</p> <p><i>Перелік тестових питань для самопідготовки розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle</i></p>	<p>Застосовується шкала переведення кількості правильних відповідей у бали з діапазону 0-5:</p> <p>– незадовільний рівень: 0-2 – 0 балів (не зараховано);</p> <p>– достатній рівень (60% - 100% від максимального балу): 3 – 3 бали; 4 – 4 бали; 5 – 5 балів.</p> <p><i>Тест розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</i></p>	
	Групова робота на практичному занятті	<p>Підприємство планує інвестувати в нове виробниче обладнання вартістю 1,5 млн грн.</p> <p>Прогнозовані додаткові доходи від впровадження – 500 тис. грн щороку протягом 4 років.</p> <p>Щорічні експлуатаційні витрати – 100 тис. грн.</p> <p>Ставка дисконту – 10%.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розрахувати NPV, IRR і термін окупності інвестицій. 2. Оцінити доцільність реалізації проекту. 3. Скласти короткий висновок з точки зору економічної ефективності. 	<p>Практичне завдання оцінюється комплексно максимально у 5 балів:</p> <p>– незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано);</p> <p>– достатній рівень (60% - 100% від максимального балу) – 3-5 балів (зараховано).</p>	5
Практичне заняття 4	Теоретичне завдання: – тестові завдання (в системі Moodle); – опитування (усне); - завдання (в системі Moodle);	<p>Проходження он-лайн тесту в системі Moodle (тести 4). Питання для підготовки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що таке circular economy і які її принципи? 2. Які види ресурсів можна оптимізувати при впровадженні circular economy? 3. Як розраховується економія матеріальних ресурсів при рециклізації? 4. Вкажіть методи скорочення витрат у рамках circular economy. 5. Поясніть вплив circular economy на економічну ефективність підприємства. <p><i>Перелік тестових питань для самопідготовки розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle</i></p>	<p>Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість рівнозначних питань – 5.</p> <p>Застосовується шкала переведення кількості правильних відповідей у бали з діапазону 0-5:</p> <p>– незадовільний рівень: 0-2 – 0 балів (не зараховано);</p> <p>– достатній рівень (60% - 100% від максимального балу): 3 – 3 бали; 4 – 4 бали; 5 – 5 балів.</p> <p><i>Тест розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</i></p>	5
	Практичне завдання	Перевірка рівня практичної складової сформованих РН 3, РН 4, РН 5, РН 6, РН 10, РН 12 за	Практичне завдання оцінюється комплексно максимально у 5 балів:	5

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Управління сталим розвитком підприємства

		матеріалом змістового модуля «Впровадження circular есопому». Повністю виконане завдання передбачає аналіз поточного споживання ресурсів на підприємстві, розрахунок економії сировини, матеріалів та енергії при впровадженні принципів circular есопому, розробку заходів щодо скорочення витрат, оптимізації виробничих процесів та повторного використання ресурсів, оцінку економічних, соціальних та екологічних наслідків, а також пропозиції щодо управлінських рішень для підвищення ефективності діяльності організації та конкурентоспроможності на національному та міжнародному ринках.	– незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу) – 3-5 балів (зараховано).	
Практичне заняття 5	Теоретичне завдання: – тестові завдання (в системі Moodle); – опитування (усне); - завдання (в системі Moodle);	Проходження он-лайн тесту в системі Moodle (тести 5). Питання для підготовки: 1. Які основні економічні показники використовуються для оцінки сталого розвитку підприємства? 2. Як рентабельність підприємства пов'язана зі сталим розвитком? 3. Вкажіть взаємозв'язок між продуктивністю праці та економічною ефективністю сталого розвитку. 4. Поясніть, як оцінюють інвестиції в інновації та екологічні технології. 5. Які висновки можна зробити на основі динаміки економічних показників? <i>Перелік тестових питань для самопідготовки розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle</i>	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість рівнозначних питань – 5. Застосовується шкала переведення кількості правильних відповідей у бали з діапазону 0-5: – незадовільний рівень: 0-2 – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу): 3 – 3 бали; 4 – 4 бали; 5 – 5 балів. <i>Тест розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</i>	5
	Бліц-опитування	За матеріалами теоретичних тем 4 та 5.	Студент може отримати 5 балів.	5
Практичне заняття 6	Теоретичне завдання: – тестові завдання (в системі Moodle); – опитування (усне); - завдання (в системі Moodle);	Проходження он-лайн тесту в системі Moodle (тести 6). Питання для підготовки: 1. Що таке стратегічний план сталого розвитку підприємства? 2. Назвіть основні етапи розробки стратегічного плану сталого розвитку. 3. Як визначають економічні, соціальні та екологічні цілі підприємства? 4. Які інструменти використовують для впровадження принципів сталого розвитку? 5. Поясніть роль КРІ у моніторингу реалізації стратегічного плану.	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість рівнозначних питань – 5. Застосовується шкала переведення кількості правильних відповідей у бали з діапазону 0-5: – незадовільний рівень: 0-2 – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу): 3 – 3 бали; 4 – 4 бали; 5 – 5 балів. <i>Тест розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</i>	5

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Управління сталим розвитком підприємства

		<i>Перелік тестових питань для самопідготовки розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle</i>		
	Групова робота на практичному занятті	Перевірка рівня практичної складової сформованих РН 4, РН 5, РН 6 за матеріалом змістового модуля 3. Повністю виконане завдання передбачає визначення основних числових характеристик випадкової величини. <i>Перелік завдань та вимоги щодо виконання та оформлення розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.</i>	Практичне завдання оцінюється комплексно максимально у 5 балів: – незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано); – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу) – 3-5 балів (зараховано).	5
Всього	12			60
<i>Підсумковий контроль</i>				
Екзамен	Теоретичне завдання. Контрольне тестування.	Проходження он-лайн тесту в системі Moodle: 1. Дайте визначення, сталий розвиток – це. 2. Вкажіть, яка характеристика не відноситься до принципів сталого розвитку. 3. Вкажіть, що з наведеного не відноситься до економічних складових сталого розвитку. 4. Вкажіть відповідь, де наведено всі ключові напрями управління сталим розвитком підприємства 5. Вкажіть, на якому етапі процесу управління сталим розвитком здійснюється оцінка економічної ефективності. 6. Вкажіть, що не відноситься до основних завдань управління сталим розвитком підприємства. 7. Вкажіть, до якого з інструментів сталого розвитку належить запровадження систем енергоефективності та circular economy. 8. Вкажіть, до якого виду ресурсів можна віднести інвестиції у «зелені» технології. 9. Вкажіть, який показник не використовується для оцінки ефективності сталого розвитку підприємства.	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість рівнозначних питань – 10. Застосовується шкала переведення кількості правильних відповідей у бали з діапазону 0-20: – 0-5 – незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано); – 6-10 – достатній рівень (60% - 100% від максимального балу) – 12-20 балів (зараховано). <i>Тестове завдання розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle</i>	10
	Теоретичне завдання. Письмова відповідь на теоретичне питання.	Надати розгорнуту відповідь на два запитання з переліку: 1. Сутність та основні принципи управління сталим розвитком підприємства. 2. Економічні, соціальні та екологічні складові сталого розвитку. 3. Стратегічні цілі сталого розвитку на рівні підприємства. 4. Методи оцінювання ефективності управління сталим розвитком.	Відповідь на теоретичне питання – максимальна оцінка 10 балів: 10 балів – відповідь повна, ґрунтовна, логічна, подано приклади та власні висновки. 8–9 балів – відповідь майже повна (до 80 % обсягу), матеріал викладено з незначними недоліками, приклади та висновки частково наведені. 6–7 балів – відповідь неповна (до 50 % обсягу), матеріал викладено з недоліками, приклади та власні висновки відсутні або частково наведені.	10

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Управління сталим розвитком підприємства

		<p>5. Індикатори сталого розвитку підприємств: економічні, соціальні, екологічні.</p> <p>6. Інструменти забезпечення сталого розвитку (ESG, нефінансова звітність, екологічний менеджмент).</p> <p>7. Управління інвестиціями у сфері сталого розвитку.</p> <p>8. Соціальна відповідальність бізнесу як елемент управління сталим розвитком.</p> <p>9. Роль інновацій та цифровізації у забезпеченні сталого розвитку.</p> <p>10. Управління ризиками в системі сталого розвитку підприємства.</p> <p>11. Взаємодія підприємства зі стейкхолдерами у реалізації сталого розвитку.</p> <p>12. Система фінансових та податкових стимулів сталого розвитку підприємств.</p> <p>13. Міжнародні стандарти сталого розвитку та їх адаптація в Україні.</p> <p>14. Нефінансова звітність підприємств: мета, завдання та структура.</p> <p>15. Практика інтеграції Цілей сталого розвитку ООН у стратегії підприємств.</p> <p>16. Управління ресурсоефективністю та circular есопому.</p> <p>17. Економічні ефекти впровадження екологічного менеджменту.</p> <p>18. Оцінювання конкурентоспроможності підприємства у контексті сталого розвитку.</p> <p>19. Резерви та шляхи підвищення ефективності управління сталим розвитком підприємства.</p> <p>20. Інформаційно-аналітичне забезпечення управління сталим розвитком.</p>	<p>4–5 балів – відповідь не в повній мірі (до 30 % обсягу), не всі поняття та терміни відображені або визначені невірно, приклади та висновки відсутні.</p> <p>2–3 бали – відповідь дуже неповна (до 10 % обсягу), поняття та терміни майже не використані, приклади та висновки відсутні.</p> <p>0–1 бал – відповідь відсутня або невірна.</p>	
	<p>Практичне завдання. Розв'язання задачі.</p>	<p>На основі наданих даних підприємства провести оцінку ефективності управління сталим розвитком за три роки.</p> <p>1. Розрахувати ключові економічні, соціальні та екологічні показники.</p> <p>2. Порівняти їх динаміку у часі.</p> <p>3. Зробити узагальнений висновок щодо результативності управління сталим розвитком підприємства.</p>	<p>Розв'язання задачі максимальна оцінка 20 балів:</p> <p>Ситуаційна задача оцінюється максимально у 20 балів з урахуванням логічності та повноти відповіді на запитання щодо змісту, правил, обґрунтованості висновків тощо:</p> <p>– незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано);</p> <p>– прийнятний рівень (35% - 59% від максимального балу) – 7-11 балів (зараховано умовно);</p>	<p>20</p>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Управління сталим розвитком підприємства

			<p>– достатній рівень (60% - 100% від максимального балу) – 12-20 балів (зараховано)</p> <p>20 балів – відповідь повна, ґрунтовна, виклад матеріалу логічний, розрахунки вірні, зроблено власні висновки;</p> <p>18 балів – відповідь повна, ґрунтовна, виклад матеріалу логічний, розрахунки вірні, власні висновки відсутні;</p> <p>16 балів – відповідь повна, ґрунтовна, виклад матеріалу логічний, розрахунки мають незначні неточності, власні висновки відсутні;</p> <p>14 балів – відповідь повна, матеріал викладено логічно, структуровано, однак з незначними недоліками, розрахунки мають неточності, власні висновки відсутні;</p> <p>12 балів – відповідь повна, однак виклад матеріалу нелогічний, розрахунки невірні, відсутні власні висновки;</p> <p>10 балів – відповіді не в повній мірі (більше 50 % необхідного обсягу), не всі поняття та терміни знайшли своє відображення, розрахунки неточні, відсутні власні висновки;</p> <p>8 балів – відповіді не в повній мірі (до 40 % необхідного обсягу), не всі поняття та терміни знайшли своє відображення, розрахунки неточні, відсутні власні висновки;</p> <p>6 балів – відповіді не в повній мірі (до 30 % необхідного обсягу), не всі поняття та терміни знайшли своє відображення, розрахунки неточні, відсутні власні висновки;</p> <p>4 бали – відповіді не в повній мірі (до 20 % необхідного обсягу), не всі поняття та терміни знайшли своє відображення, розрахунки неточні, відсутні власні висновки;</p> <p>2 бали – відповіді не в повній мірі (до 10 % необхідного обсягу), не всі поняття та терміни знайшли своє відображення, розрахунки неточні, відсутні власні висновки;</p> <p>0 балів – відповідь відсутня або невірна</p>	
Усього підсумковий контроль				40

Тестування. Поточне та підсумкове оцінювання теоретичних завдань здійснюється у формі тестування з використанням платформи дистанційного навчання СЕЗН ЗНУ Moodle відповідно до календарного графіку поточних і підсумкового контролів. Проходження тестів відбувається після ідентифікації здобувача через його персональний аккаунт на сторінці дисципліни при увімкненому відео-режимі Zoom- конференції за умови дистанційної присутності викладача та передбачає обмежену у часі відповідь на теоретичні питання: для поточних контролів (Тести 1-6) – до 20 хвилин, як правило, або під час лекційного заняття перед завершенням поточного змістового модуля, або під час консультації за встановленим графіком; для підсумкового (екзаменаційного) тесту – до 50 хвилин під час підсумкового контролю за складеним розкладом.

Процедура оцінювання практичних завдань.

Оцінюванню підлягає виконання здобувачами практичних завдань для кожного змістового модуля під час аудиторних практичних занять і поза аудиторної самостійної роботи. Кожне практичне завдання виконується по мірі опанування здобувачем матеріалу тем відповідного змістового модуля, оформлюється у вигляді файлів MS Word, здається на перевірку через персональний аккаунт у профілі цієї дисципліни в СЕЗН ЗНУ Moodle та після позитивного відгуку викладача захищається у передбачений спосіб (на практичному занятті та/або консультації). Якщо відгук має критичні

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Управління сталим розвитком підприємства

зауваження з боку викладача, то робота з відповідними коментарями повертається здобувачеві на доопрацювання. Обов'язковою умовою зарахування роботи є усна перевірна комунікація «здобувач-викладач». У разі дистанційного навчання, захист робіт відбувається з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема при увімкненому відео-режимі Zoom-конференції/ Google-meet.

Критерії оцінювання практичних завдань:

5 балів – роботу виконано самостійно та правильно, в повному обсязі із застосуванням раціональних методів; роботу здано на перевірку своєчасно, оформлено охайно; відповіді на запитання, зокрема уточнюючі, при захисті роботи повні та аргументовані, наявні змістовні висновки та ілюстративні приклади;

4 бали – роботу виконано самостійно, в повному обсязі, загалом правильно, але містять незначні помилки; роботу здано на перевірку своєчасно, оформлення має несуттєві зауваження; відповіді на запитання при захисті роботи в цілому повні з незначними недоліками;

3 бали – роботу виконано самостійно, в повному обсязі, загалом правильно, але наявні окремі помилки (наприклад, логічні); роботу здано на перевірку не своєчасно, але без порушення семестрового графіку освітнього процесу поточного навчального семестру; зміст роботи не структуровано, робота оформлена в межах вимог, але має виражений компілятивний характер/ містить ознаки використання ШІ; відповіді на запитання, зокрема уточнюючі та додаткові, при захисті роботи не повні або відсутні;

0 балів – роботу не виконано або виконано не самостійно з порушенням принципів академічної доброчесності, зокрема виконано інший варіант завдання, та/або не в повному обсязі; наявні численні арифметичні та змістовні помилки у розрахунках; роботу здано на перевірку з порушенням семестрового графіку освітнього процесу поточного навчального семестру; оформлення роботи не відповідає вимогам, відсутній додаток з розрахунками в таблицях MS Excel; при захисті роботи студент не володіє навчальним матеріалом та/або відповіді на запитання відсутні.

Додаткові (заохочувальні) бали – до 10 балів.

Бальна система стимулювання поза аудиторної навчально-наукової активності здобувачів - це система додаткових балів, яку введено з метою заохочування здобувачів до планомірної, систематичної роботи з поглибленого опанування теоретичним матеріалом і стимулювання їх до творчого підходу та креативного мислення під час розв'язання практичних завдань, які передбачено цією дисципліною.

Поза аудиторна навчально-наукова активність здобувача є однією із форм самоосвіти (неформальна/інформальна) при формуванні результатів навчання цієї дисципліни та має бути підтверджена відповідним документом (диплом, сертифікат, свідоцтво тощо). Зміст поза аудиторних навчально-наукових активностей, за які можуть нараховуватися додаткові (заохочувальні) бали, повинні корелювати з результатами навчання дисципліни, зокрема за такі підтверджені види діяльності:

- участь у студентських олімпіадах;
- представлення результатів науково-дослідних робіт здобувача на студентських конкурсах, конференціях;
- наявність власних розробок і підготовленої роботи та презентації в частині науково-дослідних та прикладних досліджень, які проводяться викладачем навчальної дисципліни та відповідають її спрямуванню;
- участь у програмах здобуття неформальної/інформальної освіти (онлайн-курси, розміщені на відкритих навчальних платформах, воркшопи, вебінари, майстер-класи, тренінги тощо - за наявності відповідних сертифікатів);
- інші види та форми активностей у контексті змісту та РН дисципліни.

Якщо результати навчання (знання й уміння), отримані здобувачем під час самоосвіти, відповідають повністю або частково корелюють (неповні, схожі, але зі спорідненої галузі знань тощо) із РН дисципліни, які перевіряються поточними контролями певного змістового модуля, викладач має право оцінити їх при складанні здобувачем з урахуванням цих додаткових балів, але не перевищуючи максимальний бал за цей поточний контроль відповідно до критеріїв оцінювання. Отримані додаткові бали додаються *понад тих балів*, які здобувач може отримати, виконавши всі обов'язкові види робіт і склавши усі поточні контролі, - ці додаткові бали можуть стати вирішальними для отримання більш високої оцінки за весь курс! Тому, **НАПОЛЕГЛИВО РЕКОМЕНДУЄМО** здобувачеві скористатися цією нагодою та підвищити свій загальний бал (*максимально до 10 балів*), отриманий після виконання всіх обов'язкових видів контрольних заходів. Результати неформальної / інформальної освіти зараховуються згідно «Положення Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти»

(https://www.google.com/url?q=https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_zapor_z_kogo_nats_onal_nogo_un_versitetu_pro_poryadok_viznannya_rezul_tat_v_navchannya_zdobutikh_shlyakhom_neformal_no_yi_ta_abo_nformal_noyi_osv_ti.pdf&sa=D&source=docs&ust=1769873526135187&usq=AOvVaw3ccJm_DYvPImetAEequatI).

Підсумковий контроль.

До підсумкового семестрового контролю допускаються здобувачі, яким на дату консультації перед цим контролем зараховано поточні контрольні заходи з усіх змістових модулів. Інакше, здобувач ліквідує існуючу поточну заборгованість на консультаціях і може бути допущений до підсумкового контролю за складеним графіком, узгодженим з екзаменатором та деканатом.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі екзамену: здобувач проходить екзаменаційний тест на платформі СЕЗН ЗНУ Moodle та розв'язує ситуаційну задачу, включені в екзаменаційний білет, письмово готує відповіді на завдання білету та усно висвітлює свої відповіді екзаменатору.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Управління сталим розвитком підприємства

Бальне оцінювання відповідей здобувача щодо розв'язку ситуаційної задачі враховує диференційований рівень розуміння (PP) ним опанованого навчального матеріалу на основі таксономії SOLO (Structure of the Observed Learning Outcomes - Структура результатів навчання, які можна спостерігати (як поведінку)), що дозволяє релевантно оцінити рівень сформованості практичної складової програмних результатів навчання (рекомендація МОНУ, лист №1/9-344 від 24.06.2020, <https://surl.li/uldlbv>):

- PP 1: «не знати / не розуміти» - 0 балів (не зараховано);
- PP 1+: «частково впоратися із завданням» - 7-11- балів (зараховано умовно);
- PP 2: «назвати / розпізнати / виконати дії» - 12 балів (зараховано);
- PP 3: «виконати послідовність дій / описувати» - 13-14 балів (зараховано);
- PP 4: «порівняти / показати зв'язки» - 14-15 балів (зараховано);
- PP 4+: «обґрунтувати / аналізувати» - 16-17 балів (зараховано);
- PP 5: «теоретизувати / генерувати гіпотези» - 18-19 балів (зараховано);
- PP 5+: «абстрагувати / створювати / формулювати» - 20 балів (зараховано).

Практичне завдання підсумкового контролю зараховується здобувачеві, якщо при відповіді на завдання продемонстровано рівень розуміння навчального матеріалу не нижче «PP 2».

Підсумковий контроль вважається *пройденим успішно*, якщо здобувачеві зараховано теоретичне (тестування) та практичне завдання, бали за які підсумовуються і він отримує від 24 до 40 балів, *інакше* бали за іспит не додаються до семестрової оцінки (вважаються рівними нулю), а *підсумкова оцінка із дисципліни є незадовільною*.

Загальна семестрова бальна оцінка за дисципліну складається як сума бальних оцінок за всі поточні контролю з усіх змістових модулів (з урахуванням додаткових балів за навчально-наукову активність) та за підсумковий контроль і не може перевищувати **100 балів**. Бальна оцінка переводиться у **національну шкалу** та шкалу **ECTS**.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)		
E	60 – 69 (достатньо)	3 (задовільно)	Не зараховано
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основна навчальна література

Основна:

1. Маркова С. В. Зелене відновлення енергетичної інфраструктури. В кн.: Зелена книга відновлення Запоріжжя: Дорожня карта відновлення міста / За загальною редакцією Жавжарова Т. Л. Запоріжжя: ГО "Екосенс". 2024 С. 28-32.

2. Маркова С. В., Марков І. ПЕРЕВАГИ АКТИВІЗАЦІЇ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ. В кн.: Реалізація європейського вектору розвитку економіки держави шляхом цифровізації / За загальною редакцією Череп А. В., Дашко І. М. Запоріжжя: ФОП Мокашов В.В.. 2024 С. 179-189.

3. Головань О. О., Коваленко В. С., Маркова С. В. МАРКЕТИНГОВІ ІНСТРУМЕНТИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА У СУЧАСНИХ УМОВАХ. *Електронний науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку»*. 2021. № 51. С. 187-194. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/archive>.

4. Маркова С. В. ЖИТТЄЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2021. № 3(120). С. 134-139. URL: http://www.econom.stateandregions.zp.ua/journal/2021/3_2021/23.pdf.

5. Маркова С. В. Стратегічні напрями розвитку інституціонально-інституційного управління життєзабезпечення підприємств промисловості. *Український журнал прикладної економіки*. 2021. Т. 6. № 1. С. 337-343. URL: http://ujae.org.ua/wp-content/uploads/2021/08/ujae_2021_r01_a40.pdf.

6. Олійник М. О., Головань О. О., Маркова С. В. Сучасні стратегії str-маркетингу бізнес-структур в умовах індустрії 4.0. *Галицький економічний вісник*. 2023. Т. 83. № 4. С. 97-105. URL: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.04.097.

7. Маркова С. В., Головань О. О., Бікулов Д. Т., Маказан Є. В., Калушко Є. . Інкорпорація HR-брендингу у менеджмент та облік результатів діяльності для забезпечення ефективності бізнес-процесів. *Актуальні питання економічних наук* 2025. № 14. С. 255-260. URL: <https://a-economics.com.ua/index.php/home/article/view/720>.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Управління сталим розвитком підприємства

Додаткова:

1. Моделювання сталого розвитку: навч. посіб. / С.А. Ус., Л. Л. Палехова. Дніпро : НТУ «Дніпровська Політехніка», 2024. 160 с.
2. Воронько-Невіднича, Т., Коваль, О., Колода, О. Управління розвитком підприємства як необхідна умова досягнення цілей сталого розвитку. *Економіка та суспільство*, 2021. (25). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-25-80>
3. Галушка З. І., Лусте О. О. Стратегії розвитку бізнесу: теорія і практика : Навчальний посібник. Чернівці. ЧНУ, 2021. 290 с.
4. Мануйлов О. В. Формування стратегії сталого розвитку підприємств в умовах невизначеності. *Український журнал прикладної економіки*, випуск 2024. №2. URL: https://ujae.org.ua/formuvannya-strategiyi-stalogo-rozvytku-pidpryemstv-v-umovah-nevyznachenosti/?utm_source=chatgpt.com
5. Огієнко А. Сталий розвиток підприємства: сутність поняття, перспективи та перешкоди. *Modeling the development of the economic systems*, 2024. (3), 222–228. URL: <https://doi.org/10.31891/mdes/2024-13-31>
6. Управління сталим розвитком регіональних систем : навч. наоч. посіб. / авт. кол.: В.М. Молоканова, А.В. Малієнко, М.М. Одновол, О.Б. Владико ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2024. 105 с.
7. Bondar-Pidhurska O. V., Khomenko I. I. Peculiarities of evaluation of efficiency of the process of information security management of the enterprise: cyber security and intellectual property. *Modern scientific research: achievements, innovations and development prospects. Proceedings of the 8th International scientific and practical conference*. MDPC Publishing, Berlin, Germany, 2022. Pp. 632-638.

Інформаційні ресурси:

1. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Бізнес: журнал. URL: <http://www.business.ua>
3. Сайт Pro-Consulting. URL: <https://pro-consulting.ua/>
4. Журнал Forbes Ukraine. URL: <https://forbes.ua/>
5. Сайт Запорізької торгово-промислової палати. URL: <https://www.cci.zp.ua/>
6. Кабінет міністрів України. URL: <http://www.min.gov.ua>
7. Запорізька обласна державна адміністрація. URL: <http://www.zoda.gov.ua>
8. Сайт інформаційного агентства УНІАН. URL: <https://www.unian.net/economics>
9. Сайт щотижневика «Бізнес». URL: <https://www.business.ua/>
10. Сайт української асоціації маркетингу. URL: <http://uam.in.ua/>

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ¹

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на періоджерело.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Управління сталим розвитком підприємства

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу). Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як *Wikipedia*, бази даних рефератів та письмових робіт (*Studopedia.org* та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики *JSTOR*: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є *Moodle*.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у *CiscoWebex* та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у *Moodle*, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на *Moodle*, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Якщо за технічних причин доступ до *Moodle* неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу masvvi@outlook.com. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Управління сталим розвитком підприємства

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2025-2026 н.р. доступний за адресою: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html.

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ <https://lnk.ua/gk4x2wkVy>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://lnk.ua/9MVwgEpVz>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://lnk.ua/EYNg6GpVZ>.

Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/QRVdWGwe3>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/3R4avGqeJ>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://lnk.ua/5pVJr17VP>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <https://library.znu.edu.ua/>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): <https://moodle.znu.edu.ua/>.

Посилання для відновлення паролю: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Управління сталим розвитком підприємства

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <https://sites.znu.edu.ua/child-advance/>.